

*Житомирська обласна державна адміністрація
Управління культури та туризму
Обласна бібліотека для дітей та юнацтва
Житомирської обласної ради*

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЖИТОМИРЩИНИ НА 2024 рік

Житомир

2023

УДК 050+908 (477.42)

Л 64

Укладач А. М. Макаревич.

Редактор Р. В. Барало

Літературні та пам'ятні дати Житомирщини на 2024 рік : інформ.-довідк. матеріал на допомогу організації роботи з дітьми та підлітками / Обл. бібліотека для дітей та юнацтва Житомир. облради. ; уклад А. М. Макаревич. – Житомир, 2023. – С. 13.

Календар містить перелік ювілейних дат, знаменних та пам'ятних подій важливих для України та Житомирщини, які будуть відзначатися протягом 2024 року.

Розрахований на широке коло користувачів.

Визначні десятиліття, проголошені Організацією Об'єднаних Націй

2016-2025 – Десятиліття дій ООН з проблем харчування

2019-2028 – Десятиліття щодо сімейних фермерських господарств

2019-2028 – Десятиліття миру в пам'ять про Нельсона Манделу

2018-2028 – Міжнародне десятиліття дій «Вода для сталого розвитку»

2021-2030 – Десятиліття ООН із відновлення екосистем

2021-2030 – Міжнародне десятиліття науки про океан в інтересах стійкого розвитку

2022-2032 – Міжнародне десятиліття мов корінних народів

В Україні реалізуються:

- Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року
- Стратегія розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія»

Січень

1 січня

95 років від дня народження Володимира Степановича **Виговського** (1.01.1929-16.02.1987), письменника. Народився на ст. Жужель Ємільчинського району (нині – у складі с. Паранине Звягельського району).

80 років від дня народження **Василя Федоровича Сташука** (1.01.1944-11.02.2022), письменника, журналіста, редактора, критика. Народився в с. Савлуки Малинського району (нині – Коростенського району).

8 січня

145 років від дня народження **Степана Васильовича Васильченка** (спр: Панасенко) (8.01.1879-11.08.1932), письменника, педагога. У 1898 р. закінчив Коростишівську вчительську семінарію.

11 січня

75 років від дня народження **Василя Лавріновича Дацюка** (11.01.1949), письменника-гумориста, перекладача. Закінчив Житомирський коледж культури і мистецтв імені Івана Огієнка. Нині живе в смт Миропіль Романівського району (нині – Житомирського району).

17 січня

80 років від дня народження **Марії Григорівни Павленко** (17.01.1944), письменниці, лауреата літературної премії імені Михайла Клименка, Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка. Живе в м. Житомир.

20 січня

140 років від дня народження **Івана Адріяновича Феценка-Чопівського** (20.01.1884-2.09.1952), вченого-металурга, громадського, політичного і державного діяча, міністра Центральної Ради і Директорії. Народився в м. Чуднів (нині - Житомирського району).

21 січня

75 років від дня народження **Георгія Сергійовича Хіміча** (21.01.1949), письменника, журналіста, редактора. Народився в с. Першотравенськ Баранівського району (нині – Звягельського району).

27 січня

85 років від дня народження **Павла Платоновича Чубинського** (27.01.1839-26.01.1884), етнолог, фольклориста, поета, громадського діяча, автора слів Гімну України. Перебував у науковій експедиції на Житомирщині.

Лютий

11 лютого

65 років від дня народження **Ніни Василівни Талько-Петрук** (11.02.1959), письменниці. Уродженка с. Курне Пулинського району.

110 років від дня народження **Лариси Михайлівни Письменної** (11.02.1914-27.02.1992), письменниці. Народилась у с. Чоповичі Малинського району (*нині – Коростенського району*).

19 лютого

85 років від дня народження **Анатолія Семеновича Камінчука** (19.02.1939-1.12.2021), письменника, перекладача. Працював учителем на Житомирщині.

23 лютого

115 років від дня народження **Миколи Іполитовича Шпака** (спр.: Шпаківського) (23.02.1909-19.06.1942) (псевд.: Пилип Комашка), поета. Народився в с. Липки (*нині – Житомирського району*).

Березень

2 березня

165 років від дня народження **Шолом-Алейхема** (спр.: Рабінович Шолом Нухимович) (2.03.1859-13.05.1916), письменника. У 80-90-х роках XIX ст. перебував у містах Житомир та Бердичів.

3 березня

170 років від дня народження **Юліуша Зарембського** (3.03.1854-15.09.1885), піаніста, композитора. Народився в м. Житомир.

9 березня

210 років від дня народження **Тараса Григоровича Шевченка** (9.03.1814-10.03.1861), поета, прозаїка, художника, мислителя, громадського діяча. У 1846 р. побував на Житомирщині.

11 березня

95 років від дня народження **Зої Матвіївни Милашевської** (11.03.1929-12.08.1994), письменниці. Народилась у м. Бердичів.

18 березня

75 років від дня народження **Ніни Миколаївни Комашні** (18.03.1949-02.06.2013), поетеси, журналістки. Уродженка смт Гранітне Малинського району (нині – Коростенського району)

19 березня

105 років тому засновано обласну газету «**Радянська Житомирщина**» (нині – «Житомирщина») (19.03.1919).

26 березня

100 років від дня народження **Михайла Михайловича Пилипчука** (26.03.1924-14.03.2014), письменника, члена НСПУ (1995), лауреата міжнародного літературного конкурсу (2000). Народився в с. Кам'яний Брід Фасівського району (нині – Житомирського району Новоборівської територіальної громади).

Квітень

1 квітня

80 років від дня народження **Миколи Миколайовича Зіновчука** (1.04.1944), письменника, журналіста. Народився в с. Тетерівка Житомирського району.

8 квітня

75 років від дня народження **Василя Васильовича Овсієнка** (8.04.1949-19.07.2023), громадського діяча, публіциста, політв'язня, історика дисидентського руху. Народився в с. Ставки Радомишльського району (нині – Житомирського району).

18 квітня

65 років Житомирському футбольному клубу «Полісся» (18.04.1959).

Травень

11 травня

80 років від дня заснування **Житомирської кондитерської фабрики** (нині – «Кондитерська фабрика «Житомирські ласощі») (11.05.1944).

11 травня

75 років від дня народження **Івана Юхимовича Редчиця** (11.05.1949-5.04.2022), поета, перекладача, хормейстера, педагога. Народився в с. Редчиці Овруцького району (*нині – Коростенського району*).

19 травня

225 років від дня народження **Оноре де Бальзака** (20.05.1799-18.08.1850), французького письменника. Три роки жив у с. Верхівня на Житомирщині.

Червень

10 червня

75 років від дня народження **Олеся Коляди** (спр.: Коляда Олександр Володимирович) (11.06.1949), композитора, музиканта, співака. Народився в м. Бердичів.

16 червня

130 років від дня народження **Михайла Ілліча Усановича** (16.06.1894-15.06.1981), хіміка, доктора технічних наук, професора, академіка. Народився в м. Житомир.

17 червня

75 років від дня народження **Миколи Павловича Семенюка** (17.06.1949), українського поета, лауреата літературних премій, член НСПУ. Народився в с. Малі Мошківці Андрушівського району (*нині – Бердичівського району*).

27 червня

155 років від дня народження **Володимира Феофіловича Боцяновського** (27.06.1869-16.07.1943), письменника, драматурга, критика, публіциста. Народився в с. Скоморохи Житомирського району.

29 червня

175 років від дня народження **Олени Пчілки** (спр.: Драгоманової Ольги Петрівни) (29.06.1849-4.10.1930), письменниці, фольклористки, публіцистки, громадської діячки, матері Лесі Українки. Жила у м. Новоград-Волинський (*нині – Звягель*).

Липень

11 липня

85 років від дня народження **Бориса Андрійовича Нечерди** (11.07.1939-11.01.1998), українського поета-шістдесятника, лавреата Національної премії України імені Тараса Шевченка за 2000 рік (посмертно) за збірку поезій «Остання книга». Народився в с. Ярешки Андрушівського району (*нині – Бердичівського району, Андрушівської територіальної громади*).

12 липня

100 років від дня народження **Василя Лукича Юхимовича** (12.07.1924-20.07.2002), поета. Народився в с. Сингаї Коростенського району.

14 липня

85 років від дня народження **Валентина Вікторовича Миська** (14.07.1939-24.04.2014), поета, журналіста. Народився в с. Будилівка Радомишльського району (*нині – Житомирського району*).

15 липня

75 років від дня народження **Павла Степановича Скавронського** (15.07.1949), географа, краєзнавця, педагога, голови Житомирської обласної організації Національної спілки краєзнавців України. Народився в м. Бердичів.

Серпень

19 серпня

105 років від дня народження **Миколи Юхимовича Шепелюка** (19.08.1919-3.03.2007), краєзнавця, організатора музейної справи, засновника сільського історико-краєзнавчого музею у с. Терехове Бердичівського району.

70 років від дня народження **Володимира Федоровича Шинкарука** (19.08.1954-6.12.2014), філолога, педагога, письменника, композитора, співака, заслуженого працівника культури України, Почесного громадянина міста Житомира. Народився в с. Вчорайше Ружинського району (*нині – Бердичівського району*).

20 серпня

85 років від дня народження **Валерія Олександровича Шевчука** (20.08.1939), українського прозаїка, перекладача, літературознавця, драматурга, лавреата

Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка, Національної премії України імені Тараса Шевченка. Народився в м. Житомир.

24 серпня

140 років від дня народження **Олександра Федоровича Гербачевського** (24.08.1884-3.10.1979), хірурга, заслуженого лікаря України, Героя Соціалістичної Праці. Жив і працював у м. Житомир.

26 серпня

85 років від дня народження **Миколи Васильовича Старовойта** (26.08.1939-17.08.2012), літературознавця, поета, члена НСПУ. Народився в с. Коренівці Овруцького району Житомирської області (*нині – Коростенського району, Овруцької територіальної громади*).

Вересень

4 вересня

215 років від дня народження **Юліуша Словацького** (4.09.1809-3.04.1849), письменника. Перебував у м. Житомир. (4.09.1809-3.04.1849).

10 вересня

130 років від дня народження **Олександра Петровича Довженка** (10.09.1894-25.11.1956), письменника, кінорежисера, кінодраматурга, художника, заслуженого діяча мистецтв УРСР. Жив у м. Житомир.

11 вересня

90 років від дня народження **Вікторії Дем** (спр.: Демчук Вікторія Максимівна) (11.09.1934), письменниці, композитрки. Народилась у с. Озера Брусилівського району (*нині – Житомирського району*).

12 вересня

65 років від дня народження **Наталі Миколаївни Ярмолюк** (12.09.1959). Українська письменниця, журналістка, член НСПУ. Народилася в смт. Баранівка, Житомирської області. Нині проживає в м. Радомишль.

13 вересня

65 років від дня народження **Володимира Григоровича Даниленка** (13.09.1959), письменника, літературознавця, кандидата філологічних наук, лауреата Літературної премії Валерія Шевчука, Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка. Народився в с. Туровець Житомирського району.

17 вересня

160 років від дня народження **Михайла Михайловича Коцюбинського** (17.09.1864-25.04.1913), письменника, громадського діяча. З листопада 1897 по березень 1898 року працював у газеті «Волинь» (щоденна газета, виходила від 1882 до 1918 року в Житомирі).

19 вересня

100 років від дня народження **Павла Васильовича Шпити** (19.09.1924-25.12.1997), письменника, журналіста. Народився в с. Бейзимівка Янушпільського району (нині – Житомирського району).

28 вересня

85 років від дня народження **Анатолія Силевича Сірика** (28.09.1939), філолога, письменника, перекладача, редактора, видавця, лавреата літературних премій імені Бориса Тена, Василя Юхимовича, премії імені Лесі Українки Житомирського обласного відділення Українського фонду культури, премії «Рідна мова» Житомирської обласної організації НСПУ, Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка. Народився в м. Чуднів (нині – Житомирського району). З 1991 року живе і працює у Житомирі.

29 вересня

220 років від дня народження **Міхала (Михайла) Чайковського** (також – Мехмед Садик-паша) (29.09.1804-4.01.1886), письменника, політичного діяча. Народився в с. Гальчинець (нині – Гальчин Гришківської селищної громади Бердичівського району).

30 вересня

85 років від дня народження **Бориса Дмитровича Мельничука** (30.09.1939), педагога, композитора, музикознавця, заслуженого діяча мистецтв України. Народився в м. Новоград-Волинський (нині – Звягель).

Жовтень

13 жовтня

75 років від дня народження **Михайла Семеновича Гузуна** (13.10.1949), хореографа, педагога, художнього керівника Житомирського обласного центру хореографічного мистецтва та Житомирського академічного ансамблю танцю «Сонечко», народного артиста України, лауреата Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка, Почесного громадянина міста Житомира.

16 жовтня

105 років від дня відкриття Волинського педагогічного інституту в м. Житомирі першого вищого навчального закладу поліського краю (*нині – Житомирський державний університет імені І. Франка*) (16.10.1919).

22 жовтня

155 років від дня заснування Учительської семінарії Південно-Західного краю (*нині – Коростишівський педагогічний фаховий коледж імені Івана Франка*) (22.10.1869).

25 жовтня

95 років від дня народження **Петра Федоровича Сингаївського** (25.10.1929-16.01.1995), письменника, перекладача. Народився в с. Шатрище Ушомирського району (*нині – Коростенського району*).

25 жовтня

85 років від дня народження **Василя Тимофійовича Скуратівського** (25.10.1939-16.12.2005, народознавця, етнографа, фольклориста, письменника, журналіста, видавця. Народився на хуторі Великий Ліс (*нині – село біля с. Мединівка Коростенського району*)

28 жовтня

70 років від дня народження **Василя Миколайович Головецького** (28.10.1954), українського письменника, заслуженого журналіста України. Працював генеральним директором Житомирської обласної державної телерадіокомпанії. Народився с. Головецько Старосамбірського району Львівської області. Лавреат літературної премії імені Василя Юхимовича (2010).

29 жовтня

115 років від дня народження **Матвія Давидовича Гарцмана** (29.10.1909-15.12.1943), поета. Народився в м. Бердичів.

29 жовтня

75 років від дня народження **Лілії Петрівни Бех** (Лісовської) (29.10.1949), поетеса, педагог. Народилася в м. Малин. Член ЖОО НСПУ.

Листопад

3 листопада

205 років від дня народження **Віктора Єгоровича Граффа** (3.11.1819-25.11.1867), вченого-лісівника, професора лісівництва в Петровській землеробській і лісовій академії. Народився в м. Овруч. (нині – Коростенського району).

Грудень

1 грудня

90 років від дня заснування Житомирського театру ляльок (нині – **Житомирський академічний обласний театр ляльок**) (1934).

24 грудня

70 років від дня народження **Анатолія Мефодійовича Шевчука** (24.12.1954-31.03.2011), історика українського образотворчого мистецтва, письменника, перекладача, етнографа. Народився в смт Дзержинськ (нині – Романів Житомирського району).

31 грудня

100 років від дня народження **Миколи Антоновича Максименка** (31.12.1924-11.09.2016), живописця, народного художника України, лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка. Народився в с. Яроповичі Андрушівського району (нині – Бердичівського району).

Іменний покажчик	сторінки
Бальзак О.	6
Бех Л. П.	11
Боцяновський В. Ф.	6
Васильченка С. В.	3
Виговський В. С.	3
Гарцман М. Д.	11
Гербачевський О. Ф.	8
Головецький В. М.	10

Графф В. Є.	11
Гузун М. С.	10
Даниленко В. Г.	8
Дацюк В. Л.	3
Дем В.	8
Довженко О.	8
Зарембський Ю.	4
Зіновчук М. М.	5
Камінчук А. С.	4
Коляда О.	6
Комашня Н. М.	5
Коцюбинський М. М.	9
Максименко М. А.	11
Мельничук Б. Д.	9
Милашевська З. М.	4
Мисько В. В.	7
Нечерда Б. А.	7
Овсієнко В. В.	5
Павленко М. Г.	3
Пилипчук М. М.	5
Письменна Л. М.	4
Пчілка О.	6
Редчиць І. Ю.	6
Семенюк М. П.	6
Сингаївський П. Ф.	10
Сірик А. С.	9
Скавронський П. С.	7
Скуратівський В. Т.	10
Словацький Ю.	8
Старовойт М. В.	8

Сташук В. Ф.	3
Талько-Петрук Н. В.	4
Усанович М. І.	6
Фещенко-Чопівський І.	3
Хіміч Г. С.	3
Чайковський М.	9
Чубинський П. П.	3
Шевченко Т. Г.	4
Шевчук А. М.	11
Шевчук В. О.	7
Шепелюк М. Ю.	7
Шинкарук В. Ф.	8
Шолом-Алейхем	4
Шпак М. І.	4
Шпита П. В.	9
Юхимович В. Л.	7
Ярмолюк Н. М.	8